

hargitanépe

Főszerepben
a tánc és a sport

3

XXXIII. Kájoni János egyházi
kórusok találkozója

6

Támogatás
egyházaknak

8

ÚZVÖLGYE: ROMÁN BETONKERESZT MAGYAR HŐSÖK SÍRJÁN

Már a temetőinket is ellopják

Dormánfalvi megrendelésre emlékművet és 50 betonkeresztet állítottak fel Úzvölgyében, a honvédtemetőben. A több mint 650 – zömében magyar – hősi halott nyughelyéül szolgáló területet „áttelekeltették”, két hét múlva ünnepélyes emlékműavatásra készülnek. Helyi, országos és nemzetközi szinten is törvénysértés történt, emiatt az igazságszolgáltatáshoz fordulnak. ■ 7. oldal

Még hantokat is „púpoztak” románok képzelt hőseinknek. Szembenálló érvék

FOTO: KOVÁCS HONTI IMRE

www.hargitanep.ro

MÁTÓL ÚJABB KIBOCSÁTÁS Államkötvények futószalagon

Viszonylag hosszas hezitálás után az elmúlt esztendőben a kormány úgy döntött, hogy magánbefektetőknek szánt állami kötvényeket fog kibocsátani. Erre sor is került a Tezaur elnevezésű program keretében, amely fel-futtatására tulajdonképpen idén került sor most már „futószalagon”...

FELLÉP BOBAN MARKOVIC Udvarhely Napok harmadszorra

Május utolsó hetén rajtol a harmadik kiadásához érkezett Udvarhely Napok. Saját programokkal jönnek a testvértelépülések, idén is felállítják a tematikus sátrakat a Sétatérén, lesz gasztroutca, színes foglalkozásokkal, műsorokkal várják a gyermekeket, a zenei fellépők sora pedig évről évre rangosabb. Sőt kivetítően a pápa által celebrált csíksomlyói szentmisét is élőben lehet majd követni.

FK CSÍKSZEREDA Listavezető

Több sporteseményt is tartottak a megyében a közel egyhétnyi munkaszüneti napon. A hazai labdarúgó 3. Liga 25. fordulójában az FK Csíkszereda árverte az 5. csoportban a vezetést és kétpontos előnyre tett szert Lénárdfalva csapatával szemben, míg a Székelyudvarhelyi FC vereségével egy helyet rontott a tabellán. Fordulót rendeztek a 4., az 5. és a 6. ligában egyaránt, de lejátsozták a Románia-kupa megyei szakaszának harmadik fordulóját is.

Sarány István

Hol a határ?

Azt hittem, hogy ez a szemlélet már a múlté. A nemzeti romantika korában volt divat történelmet gyártani, ez alól nem mentesült annak idején egyetlen önmagára találó nemzet sem. De ez a kor véget ért, ez a szemlélet divatjamúlttá vált...

3

AFRIKAI SERTÉSPESZTIS Árat gerjeszthet a disznóhúskivitel

Afrikai sertéspesztis tizedeli a belső állományt, ezért a tavalyi 1,5 millió tonnával szemben idén akár két-, háromszorosára is nőhet Kína külföldi – többek közt Romániából származó – sertéshúsigénye. A készletek felvásárlásának hírére a sertésárak máris emelkednek, amit viszont hamarosan a hazai fogyasztók is megéreznek.

9

10

ÚZVÖLGYE: ROMÁN BETONKERESZT MAGYAR HŐSÖK SÍRJÁN

Már a temetőinket is ellopják

Dormánfalvi (Dármánesti) megrendelésre emlékművet és 50 betonkeresztet állítottak fel Úz völgyében, a honvédtemetőben. A több mint 650 – zömében magyar – hősi halott nyughelyéül szolgáló területet ráadásul „áttelekeltették”, és két hét múlva ünnepélyes emlékműavatásra készülnek. Helyi, országos és nemzetközi szinten is törvénysértés történt, és mindhárom szinten az igazságszolgáltatás-hoz fordulnak.

Kovács Hont Imre

kovacs.hont.imre@hargitanepa.ro

Emlékmű és ötven betonkereszt. A történelem is lopható

FOTÓK: KOVÁCS HONT IMRE

Úz völgye térsége az első és a második világháború alatt is fontos hadszínter volt. Közvetlenül a mára kihalt fakitermelő település területén csak az első világháború hozott véres összecsapásokat, a második világháború idején átvonult rajta a front, és a katonák ezreit követelő harcok a környékbeli hegyek között zajlottak. A csikszentmártoni községvezetés és közösség által rendbe tett hadi temetőben így szinte kivétel nélkül első világháborús hősök nyugszanak, csak elvétve akadnak ott 1944-ben elhantolt katonák. Dokumentáltan egyetlen román hőst temettek oda, Dormánfalva városvezetése azonban ott is „talált” eltemetett román katonákat, ahol senki sem nyugszik, illetve ahol bizonyítottan császári-királyi honvédekkel földeltek el.

Régóta keresik a fogást

A Bákó megyei Dormánfalva – mint Gergely Andrásról, Csikszentmárton polgármesterétől megtudtuk – óriási területeket „kapott meg” az alsíki községtől: közigazgatásilag mintegy 8 ezer hektárt ugyanis a moldvai településnek „adtak oda” 1968-ban, amikor a megyésítést lezáró folyamatot törvénnyel szentesítették. Ma már azonban látható: ez sem elég nekik.

Az 1968-as közigazgatási törvény leszögezi, hogy a terület Csikszentmártonhoz tartozik. Bonyolította azonban a helyzetet, hogy a magyar katonai laktanyák

épületeit mégis a Bákó Megyei Ifjúsági és Sportigazgatóság örökölte meg azzal az indoklással, hogy Hargita megyének több olyan helyszíne is van, ahol táborozókat fogadhatnak (például: Marosfő, Homoródfürdő, Kirulyfürdő), Bákó megyének viszont nincs ilyenje. A kialakult területvitát ráadásul tovább mélyítette, hogy a két megye kataszteri hivatalának vezetője olyan megállapodást hozott, amely az Űz patakát állapítja meg megyehatárként, így pedig átengedi a falut Bákó megyének – tudtuk meg Gergely Andrásról, aki hozzátette: ez azonban jogállamban nem írhat felül törvényt.

Amúgy legtöbb a 2010. április 29-i Hivatalos Közlönyben is szentmártoni közvagyonnak sorolják be a honvédtemetőt.

– A 2000-es évek közepén bukkant elő, hogy Dormánfalva mégis számot tart a területre. A román katonák emlékműve is felfelmerült, és mindig békés megoldásra törekedtünk. Most azonban világos, hogy perbe akarnak kényszeríteni bennünket – nyilatkozta a *Hargita Népe*nek Gergely András, miután – a Székely Virág Hagományőrző Egyesület Facebookon közzétett bejegyzése nyomán – megkerestük őt.

Lettek egy temető

Tegnap Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke kezdeményezésére helyszíni megbeszélés és sajtótájékoztatót tartottak.

tusi jogász, hogy beszéljenek róla, de ekkor már késő volt: április elején még „érintetlen” volt a terület, valamikor 7-e után azonban rekordgyorsasággal megtörtént a beavatkozás és felállították a betonkereszteket.

Törvénysértés több szinten is

A megbeszélésen részt vevő Tanczos Barna szenátor megjegyezte: román oldalon is sokan elismerik, hogy a legprimitívebb patriotizmus lenyomatát láthatjuk Úz völgyében. Mint elmondta, parlamenti szinten Korodi Attila képviselővel szót emelnek ez ellen, mert Dormánfalva polgármesterére is ugyanazok a törvények érvényesek – legalábbis elméletileg –, mint a meghurcolt székelyföldi vezetőkre.

Borboly Csaba szerint a szabályosság megkérdőjelezhető, és bizonyítható, hogy a terület igenis csikszentmártoni, mint ahogy maga az Űz is Hargita megye tulajdona.

– Politikai és etikai feladat megérteniük a dormánfalviaknak is, hogy túl vagyok azokon a vitákon, hogy hol van Románia határa – fogalmazott a megyeelnök. Megjegyezte: kedden a területek kataszteri állapotát ismertető portálon (geoportal.ancpi.ro) „besárgult” a haditemető parcellája. Valóban: immár kataszteri számmal is dormánfalvi területként szerepel. (Amúgy a megyehatárjelzőt is elmozdították – Gergely András szerint nem először –, természetesen a saját javukra.)

Winkler Gyula EP-képviselő szerint szomorú, hogy egyáltalán nem a megbékélés felé vezető úton haladunk, és felháborító, hogy romániai törvényekre és nemzetközi egyezményekre is fittyet hányva helyi, országos és nemzetközi szinten is szabályokat, törvényeket sért ez az eljárás. Winkler szerint mindhárom szinten fellépnek ez ellen, és jogilag előkészítették a lépéseket.

Amúgy a dormánfalviak decemberben elektronikus közbeszerzési eljárás útján hirdették meg a betonkeresztek felállítását, és március végén tanácshatározattal Dormánfalva magántulajdonából városi köztulajdonba helyezték a temető közel 8000 négyzetméterét. A határozatba foglalt dokumentum szerint 1924 óta az övek ez a terület, de sem kataszteri számot, sem telekkönyvi számot nem közöl a melléklet.

Tanácsstalanság

Mint Gergely András részletezte: a magyar honvédelmi minisztérium szintjén is egyeztetéseket kezdeményeztek a román védelmi minisztériummal, utóbbi azonban állítja: nem tud az esetről. A dormánfalviak a szentmártoni polgármester levelére küldött válaszban viszont éppen a védelmi minisztérium jóváhagyására hivatkoznak.

Amúgy a román hősök tiszteletére Gergely András szerint sokkal megfelelőbb lenne a mintegy 10 kilométerrel lejjebb lévő Poiana Uzului, a mostani gát környéke. A románok elleni 1916-os ütközetek ugyanis ott zajlottak. Az úz völgyi haditemetőt 1916 novemberében nyitották meg, amikor állandósultak az ottani ütközetek – de akkor már az oroszok ellenében. Az oda elhantolt több mint 650 katonára – más források szerint közel 850 – tiszteletére a szentmártoniak takaros fakereszteket állítottak fejként, a temetőt pedig körberkerítették és az utcafronton ízléses kerítést emeltek. A dormánfalviak éppen a bejárathoz borították ki a megmaradt betonjukat, ezzel is kifejezve, valójában mennyire törődnek a haditemetővel.

– Ebben az országban minden lehetséges, a törvénynek sincs elég ereje. Tartok tőle, hogy ha egyszer felavatják ezeket az emlékműveket, akkor azokat sosem fogják elköltöztetni – jegyezte meg kérdésünkre a polgármester.

Székely kapu és rendezett kerítés a bejáratnál. Egyedül a szentmártoniak érdeme

Kelemen Dáncilának: haladéktalanul állítsa le a magyar katonák emlékének meggyalázását

Politikailag türhetetlen, közigazgatásilag törvénytelen, hogy román katonasírok parcelláját hozták létre Úz völgye katonai temetőjében, anélkül, hogy engedélyt kértek volna a temető tulajdonosától, Csikszentmárton önkormányzatától. Erről Kelemen Hunor levélben tájékoztatta Viorica Dáncilá miniszterelnököt, akitől azt kérte, hogy közigazgatási eljárás útján állítsa le az építkezést

az ügy tisztázásáig. Az RMDSZ tiltakozik a lépés ellen, amelyet törvénytelennek és kegyeltsértőnek tart. „Mindenkinek joga van emlékhelyet állítani és megemlékezni, azonban határozott meggyőződésünk, hogy egyetlen emlékhelyállítás vagy megemlékezés sem sértheti egy közösség érzékenységét és méltóságát” – áll Kelemen Hunor levelében.